

tem posebna navodila, v katerih se tole določa: Prošnja mora imeti podatke o vsej imovini davčnega zavezanca z izjavo, da nima druge premožne in nepremične imovine. Ako prošilec ne stanuje v občini, kjer dolguje davek, mora prošnji priložiti potrdilo občine, kjer stanuje in potrdilo občine, kjer dolguje davek. K vsaki prošnji mora občina podati utemeljeno izjavo o prosilčevem imovinskem stanju in njegovi plačilni sposobnosti. Od občin sprejete prošnje s potrebnimi podatki mora davčna uprava pregledati v teku enega meseca in sestaviti referat z izjavo in predlogom. Tako opremljene prošnje predloži davčna uprava posebnemu petčlanskemu odboru, sestavljenem iz davčnega upravitelja kot predsednika, treh oseb iz vrst prebivalstva vsake občine (ki jih predlagajo občinski odbori) in iz referenta, uradnika davčne uprave. Ta odbor se sestane vsak mesec na sklicanje predsednika. O odborovih sejah se prosilci obveste z objavo na način, ki je v občini običajen. Prošilec pa lahko sejam prisostvuje osebno ali pa preko pooblaščenega zastopnika. Odbor lahko prosilca pozove tudi z osebnim pozivom, če se mu to zdi potrebno. Ko je končano delo z odborom, pošlje uprava prošnje vseh zavezanecv, katerih ostanki ne presegajo 10.000 Din, finančni direkciji v končno rešitev. Glede prošenj za odpis nad 10.000 Din mora davčna uprava sestaviti seznam in ga poslati davčnemu oddelku finančnega ministrstva, ki se bo preko svojega uradnika prepričal o točnosti teh prošenj ali pa bo odredil, da se preko finančne direkcije prošnje dostavijo ministrstvu v nadaljnje reševanje.

*

Gospodarska vprašanja in odgovori.

O. A. v K. Murvina drevesa se lahko naročijo iz kakšne drevesnice donavske hanovine.

S. J., J. g. in C. F., Zg. V. Voluharja, ali kakor mu doma pravite krtica, se z uspehom lovi

z zastrupljenim korenjem. Korenček se izvrti in vanj dene strupa, na pritoer Zelio paste, ki jo dobite v Ljubljani pri Chemotichni. Tak s trupom napolnjen korenček se položi v rov, v katerem se voluhar nahaja. Rov se nato zagrne z zemljo, da ne prilhaja svetloba in zrak v nje. Voluhar ima namreč navado, da rov takoj zasuje z zemljo, kakor hitro je bil odprt z motiko ali kakšnim drugim orodjem. V trenutku, ko pride voluhar rov zadelavat, ga lahko ubijemo. Za posel je potrebno nekoliko spretnosti. — Glede odškodnine za po voluharju povzročeno škodo se lahko obrnete na bansko upravo v Ljubljani. Mogoče vam bode v jeseni nakazala nekaj drevcev iz svojih drevesnic.

F. F., Sv. J. ob P. Ako hočete imeti zdravo in skrklupa prosto drevje in predvsem pa sadje, ga morate škropiti z raztopino modre galice in apna, slično kot delate v vinogradu proti peronospori. Prvič se škropi pred cvetenjem drevja z 1% raztopino. Drugič škropimo takoj po cvetju in tretjič pa v polovici junija, po travni košnji. Pri drugem in tretjem škropljenju se vzame 1% škropivo, ki se takole pripravi: Za 100 l škropiva se odtehta 1 kg galice, se jo dene v krpo od žaklovine in to obesi v posodo z vodo tako, da ravno v vodo sega. V nekaj urah se je galica raztopila. Med tem časom si odtehtamo 1 kg mastnega in obležanega apna za 1 kg galice. Apno se z vodo razredči in dobro preceedi v posodo, v kateri hočemo škropivo imeti. Temu precejšenemu apnenemu mleku se nato dodane raztopljena galica, da dosežemo množino 100 l. To raztopino dobro zmešamo in jo še preskusimo s »Tenoltalin« papirjem, če ima dovolj apna. Če je papir ostal bel, ko je bil v raztopino pomočen, se mora še raztopljenega apna dodati, ako je pa papir postal temno rufede barve, je pa znamenje, da smo preveč apna dodali in raztopina se mora z dodatkom vode razredčiti. Pravilno sestavljeno škropivo napravi »Tenoltalin« papir rozabarven. Pri škropljenju samem je paziti, da so vsi deli drevesa fino poškropljeni. Škropivo mora biti porazdeljeno po listju in sadju v obliki rosa, ne pa v kapljicah.

»Domoljubni pevci«, zbirka ljudstvu priljubljenih pesmi, broširano 3 Din, vezano 5 Din. Naročila sprejema Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Nekaj, kar je lepo in nič ne stane.

Naše kmetiške hiše so na zunaj marsikje kot graščine. Lepe so in zidane. Ako pa človek pride blizu, pa mu ne ugajajo več tako, vsaj povsod ne. Nesnaga na dvorišču, umazanost v notranjščini. Snažna hiša, to mora biti ponos gospodinje. Snaga je to, kar je lepo, pa nič ne stane.

Snago na dvorišču, kjer se dela, je težko vzdrževati. Toda na soboto in pred prazniki je pa tudi dvorišče treba pomesti in pospraviti orodje, da ne leži vsevpred. Če se dvorišče tudi lepo zravna in s peskom posuje ali pa s travo poseje, da ni blatno, bo prav lep utis. Klopica pred hišo naj bo stalno snažna, da se lahko potnik ali tudi domači vsedejo na njo.

Veža je navadno kraj, kjer odlagamo stvari, ki jih nočemo imeti v sobi. Veža naj bo tudi snažna. Tu naj bo prostor za orodje, na tleh pa karkoli, da se odrgnejo čevlji in ljudje ne nosijo blata v hišo. Tak blatnik se lahko doma napravi, splete iz slame, vrbovja, če ni drugega, se sešije stare vreče na obliko, kakor jo zahteva vhod v sobo.

Soba je prostor, kjer se mora vsak počutiti zadovoljnega. Naj zato ne visijo nikjer umazane cunje, ne na peči, ne za oknom. Po mizi naj se ne nahajajo drobci jedi, na katerih se pasejo celi roji muh v poletnem času. Dobro osnažena miza, suha, če tudi nepogrnjena, vabi vsakega, da prisede. Okna v sobi naj bodo umita. Nele zaradi svetlobe, ampak zato, ker sicer tako motijo v sicer snažni sobi. Podobne na steni naj ne bodo zavite v pajčevino. Na rožah naj ne bo prahu, ki se kot radilo dvigne, kadar sapa pihne skozi vrata.

Drevo smrti.

V notranjosti Afrike so gozdovi, v katerih je najti posebno vrsto drevesa, katerega imenujejo domačini »drevo smrti«. Zamorci opisujejo to drevo kot izredno veliko ter z belim cvetom, ki razširja omamljiv duh. Vonj cvetja vpliva skrajno prijetno, a vzame človeku zavest in po daljšem udihavanju je duh smrti. Angloška ekspedicijska, ki je zapustila te dni London, se bo potrudila, da bo razvozljala uganko z drevom smrti. Odposlanstvo domneva, da vsebuje cvetje drevesa močan strup. Domačini pokrajni, v katerih raste omenjeno drevo, se ga poslužujejo za usmrtilcev na smrt ob-

Januš Golec:

Trojno gorjé.

Ljudska povest o trojnem gorju slovenskih in hrvaških pradedov.

19

(Dalje.)

Tako torej je bila upoštevana njegova najstrožja prepoved, da ne sme nikdo ven in noter! Ljudska brezbriznost v očigled smrti ga je vznemirila ter potrla. Na ta način se ne bo poslovala kuga, predno se ne bo zgrudila pod njeno koso zadnja žrtev. Sklenil je, da bo obračunal koj drugo jutro z neposlušneži, a je še počakal. Hotel se je uveriti, ob kateri uri da se spuščajo tihotapci kuge preko sicer nedostopnih skal v dolino. Ni mu bilo treba prežati dolgo. Že v mraku se je ponovil prizor plezanja po vrvi, samo tokrat iz trga navzdol. Ni smel še dalje čakati in odlagati tolikanj nujne zadeve. Pozval je oskrbnika, mu zaupal odkritje in zapovedal, naj zgrabi nepokorneže še to noč in jih prižene zjutraj k hjemu na odgovor in obsodbo.

Koga je pritirala drugi dan zarano nočna

straža na zaslišanje? Pištelakovo Emo in njeno služinčad: tri hlapce in dve dekli. Nikdo od jetnikov ni vztrepetal, ni buknil v jok pri pogledu na razljutenega nadpastirja. Na odgovor pozvana gospodarica Ema je mirno in dostojanstveno izpovedala, da opravlja s svojimi služabniki vred po okolici noč in dan dejanska dela krščanskega usmiljenja. Njo je blagoslovil Bog z obilnim življenjem. Kmet in bajtar sta proti Kozjem, Podsredi in Bučam že čisto izčrpana glede prehrane. Pomni naj tudi on, da lakota rodi kugo! Pred njegovo prepovedjo je raznašala svobodno milodare med najpotrebnejše, sedaj jih mora tihotapiti in žrtvovati cele noči za one, ki umirajo kot okuženi izganci na prostem brez strehe, hrane in tolikanj zaželjene pijače. Tudi okuženec je človek z neumrjočo dušo in ne stekel pes, kateremu se ognemo ali ga pa pobijemo pri srečanju!

Nobena izpoved še ni napravila v življenju na škofa tolikega vtisa, ga ni tolikanj presunila kakor Emina. Povabil jo je v globokem spoštovanju na stol in poslušal ter poslušal resnično povest o prebriskem ljudskem gorju po teh nesrečnih kra-

Prav prijetno dene tudi to vsakemu, če vidi, da je vse, kar se na mizo prinese, snažno. Kruh, ječ, nož, kozarec, posoda. Seveda mora vse to nuditi tudi snažna roka, v snažni, če tudi še tako preprosti obleki.

Snaga mora biti na obleki in čevljih, na vsem pohištvu. Pa ne le v oni sobi in tedaj, kadar vemo, da kdo tja pride in v katero sobo da ga bomo spustili, ampak vedno in povsod.

Spomladi, ko je že toplejše, moramo podvzeti splošno snaženje, kakor hitro se prvo delo na vrtu uletí. S tem splošnim snaženjem začnemo v podstrešju. Podstrešje je velikokrat zaradi nesnage vzrok, da se naseli kaka bolezen v hišo, da se vnamejo smeti in vse mo-goče, kar je tam nametano, ob iskri, ki švigne iz kake špranje v dimniku. Vso nepotrebno navlako, smeti pa znosimo na gnoj, da jih s tem spravimo v zemljo. Podstrešje, kjer se lovijo podgane, je največja sramota za vsako gospodinjstvo.

Morda imate na podstrešju isto, kar imajo drugi v kašči. Nekateri gospodinjstva shranjujejo tamkaj vreče, imajo tam predale za sadje, žito. Kjerkoli to pač je, tam mora biti na snažnem prostoru. Predale je treba izprazniti, zmiti in na solncu posušiti. Tudi droge, kjer meso visi, tudi omare, kjer se razne vkuhanne, v kozarcih shranjene jedi pospravljajo, je treba večkrat temeljito osnažiti, zbirati. (Dalje sledi.)

Čuvaj čevlje! Največ čevljev nam uniči mokrota. Če so mokri, pa ne znamo z njimi prav ravnati, bodo kmalu končali. Mokre čevlje hitro posušiš, ako jih napolniš z ovsom, otrobi ali papirjem ter jih daš kam na preprih. Če so se ti pa čevlji že preveč posušili, posebno ob peči, jih boš razmeščala s tem, da jih namažeš s petrolejem. Mokre čevlje težko dobro zlikaš, da bi se svetili. Namaži jih tako, da boš maščo primešala nekoliko mleka. Da čevlje dolgo ohraniš, ne nosi jih vsak dan, ampak pusti, da se vsak drugi dan

prezračijo in osušijo od pota, ki ga je noga spotila. Če ti usnje na čevljih poka, odstrani maščo, pa namaži čevlje z ricinovim oljem.

*

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto, dne 30. aprila so pripeljali špeharji 42 komadov zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo po 10 do 12 Din, špeh pa po 10 do 11 Din. Kmetje so pripeljali 16 voz sena po 70 do 100 Din, dva voza otave po 85 do 90 Din, dva slame po 85 do 70 Din, 18 voz krompirja po 1.50 do 2 (novi italijanski krompir 1 kg 10 Din), 16 vreč čebule po 5.50 do 6 (česen 10 do 12 Din). Zelje (glava) 3 do 5 Din. Pšenica 1.75 do 2 Din; rž 1.50, ječmen 1.50, oves 1.25 do 1.50, koruza 1.25 do 1.50 Din, proso 1.75, fižol 1.75 do 2.50 Din. Sadnih dreves je bilo 194, trt 350 komadov. Kokoš 25 do 35 Din, piščanci 35 do 70 Din, raca 20 do 30 Din, gos 50 do 60 Din, puran 50 do 90 Din, kozliček 40 do 80 Din, jagnje 80 do 100 Din. Luščeni orehi 16 do 18 Din, celi orehi 5.50 do 6 Din. Hren 8 do 10 Din, kartijola 10 do 15 Din, ohrovt 3 do 5, špangel (šopek) 7 do 12 Din, glavna solata 1 do 4, radič (1 kg) 10 Din, jabolka 5 do 10 Din. Mleko 2 do 3 Din, smetana 10 do 12 Din, surovo maslo 24 do 30 Din, jajca 0.50 do 0.70, med 14 do 20, suhe slive 8 do 12 Din.

Mariborski živinski sejem dne 26. aprila. Na ta živinski sejem je bilo prignanih 12 konj, 11 bikov, 179 volov, 231 krav in osem telet, skupaj 340 glav. Cene so bile sledeče: debeli voli 3.75 do 4.50, poldebili voli 3 do 3.50, plemenski voli 3 do 3.25, hiki za klanje 3 do 3.50, klavne krave debele 2.75 do 4, plemenske krave 2 do 2.50, krave klobasarice 1.50 do 1.75, mlada živina 3 do 5, teleta 5 do 6 Din za kg žive teže. Prodanih je bilo 167 glav. Mesne cene so bile: volovsko meso I. vrste 10 do 12 Din, volovsko meso II. vrste 6 do 8 Din, meso bikov, krav in telic 4 do 6 Din, teleče meso I. vrste 10 do 13 Din, teleče meso II. vrste 6 do 8 Din, svinjsko meso sveže 8 do 16 Din za kg mrtve teže.

Mariborski svinjski sejem. Na svinjski sejem dne 29. aprila 1932 je bilo pripeljanih 215 svinj; cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5 do

6 tednov stari komad od 40 do 70 Din; 7 do 9 tednov stari od 90 do 110 Din; 3 do 4 mesece stari od 150 do 250 Din; 5 do 7 mesecev stari 300 do 350 Din; 8 do 10 stari 400 do 450 Din; eno leto stari 600 do 800 Din. 1 kg žive teže so prodajali od Din 5.— do 6.—, 1 kg mrtve teže pa od Din 7.50 do 9.—. Prodanih je bilo 172 svinj.

Ruše. Radi nenadnih zaprek se ne bo vršil materin dan katoliškega prosvetnega društva v četrtek, dne 5. maja, ampak šele v nedeljo, dne 8. maja ob pol 8. uri zvečer. Spored bo sledeč: Otvoritev; Moja mama, deklamacija (deček); Materi, deklamacija (deklica); slavnostni govornik dr. Josip Jeraj; A. Mav: Kaj boš ti tičica in Mati, pesmi, poje mešani zbor; Ave Marija, zborna deklamacija in »Dva računa«, dramatičen prizor. K proslavi vabimo vse ruške mater, da bodo videte, kako jih ljubimo. Vstopnina: Sedeži 3 in 2 Din, stojišča 1 Din. Vstopnice si preskrbite že v predprodaji v kaplaniji. Na svidenje!

Sv. Trojica v Sl. gor. V slučaju ugodnega vremena priredijo Frančiškovi križarji iz Maribora pod vodstvom g. p. Cirila Vračko majniški izlet k Sv. Trojici v Slov. goricah v nedeljo, dne 8. maja tega leta ter priredijo pod okriljem katoliškega izobraževalnega društva proslavo 700 letnice sv. Antona Padovanskega na prostem ali v samostanski dvorani po večernicah. Spored bo zelo zanimiv. Nastop Frančiškovi križarjev v viteških oblekah, deklamacije, govor in misijonska igra v treh slikah: »Tam daleč za morjem«. Vsi vljudno vabljeni!

Št. Andraž pri Velenju. Tukajšnje Katoliško prosvetno društvo je dne 24. aprila uprizorilo igro »Pogodba«, kmečka komedija s petjem v treh dejanjih. Dvorana društvenega doma je bila nabito polna gledalcev, zlasti mnogo jih je prišlo iz sosednjih župnij. Igralci so podali uloge tako dovršeno in s takim doživetjem, da je bilo občinstvo naravnost očarano. Mnogo pohvale sta žela tudi pevski in tamburaški zbor. Na splošno željo občinstva se igra po-

jih od leta 1573. do danes. Škofu so zaigrale v očeh solze pri primerjavi: Kaj je storil doslej on za omiljenje ljudskih križev in težav in kaj pa ta-le priprosta, a junaška ter angelska kmečka deklina! Velik prepad med obema in to še posebno sedaj, ko stiska tare ter mori narod kuga! Nikoli še ni bil vprašal kake ženske za svet, Emo pa je: Kaj za bodoče? Vstala je, pokazala z desnico na križ in rekla: »Obzidi nas ne bo občevalo pred kugo, ampak Križani, če ga bomo prosili ne posamič, pač pa v skupni, goreči molitvi za odvrnitev lakote in kuge. Odprite grajske shrambe, razdelite živež, v procesijah do Marije in oteti bomo vsi!«

Tako se je glasil edini zdravilni recept iz od zgoraj navdahnjenih ženskih ust. Škof se je oklenil nasveta z vsem imetjem in preziranjem lastnega življenja.

Še istega dne je bila preklicana prepoved prostega izhoda ter oznanjene po grajskih selih procesije pod škofovim vodstvom k naši ljubi Gospej v Zagorju, na stare Sv. gore nad Podsredo, k žalostni Materi božji in od tamkaj k rojstvu Marije Device na Sv. gorah nad Št. Petrom v Leskovcu.

Škof strahopetec, strogi svetni knez ter gospodar se je prerodil v par urah v neustrašenega nadpastirja in usmiljenega Samarijana. Z Emo je izdelal načrte za dejansko pomoč, kolikor so premogle grajske žitnice ter shrambe. Z njo je organiziral prošnje procesije, kakršnih niso doživeli spodnji kraji glede števila udeležbe in zaupljivosti ne prej in ne pozneje.

Oskrbniki na: Pilštajnu, v Podsredi in na Kunšpergu so prejeli povelja, da morajo takoj odpreti grajske žitnice, shrambe ter kleti. Izstradanim revežem je treba brezplačno priskočiti na pomoč. Med siromaki se je bila naglo raznesla vest, da jim bo pomagano zastonj po želji in odredbi škofa, ki se je sam nastanil med okuženimi, da jih otme objema smrti.

Na Pilštajnu so delili božje darove med izlakane sirote v trgu pri graščinskih žitnicah in spodaj v Lesični. Prevzvišeni je imel dovolj prilike, da se je prepričal na lastne oči, koliko pomanjkanje ter gorje izmозgava narodu zadnje moči. Siromaki, zdravi in okuženi prosjaki so

sojenih. Obsojenca privežejo k drevesu smrti in ga prepustijo nadaljnji usodi. Smrt z udihavanjem strupenega vonja nastopi po preteku nekaj ur in je brez bolečin.

Mučilni stol za dolžnike.

Na razstavi v Washingtonu je videti med drugim tudi posebnost, pri koje pogledu obiskovalca potresa groza. Posebnost je namreč mučilni stroj za dolžnike. Je to lepo izdelan in z rezbarijami okrašen stol, ki zgleda na zunaj kakor kak kraljevski prestol, v resnici pa je služil prav posebnemu namenu pred dobrimi 300 leti. Ako kdo ni mogel

novi v nedeljo, dne 8. maja ob 3. uri popoldne v društvenem domu. Nastopila tudi pevski in tamburaški zbor. Vstopnina je znižana ter stanejo sedeži 5, stojišča 3 za šolarje pa 1 Din. Vljudno vabljeni vsi!

St. Janž pri Velenju. Ob binkoštnih praznikih se vrši običajna procesija k Novištifti po sledečem sporedu: Binkoštno svetlobo ob 9.28 odhod z vlakom od postaje Velenje, ob dveh popoldne izhod iz rečiške cerkve, ob pol šestih slovesen sprejem pri Sv. Frančišku. Binkoštno nedeljo: Ob šestih slovesno sveto opravilo pri Sv. Frančišku in ob desetih v Gornjemgradu, ob treh popoldne slovesen sprejem pri Novištifti. Binkoštni ponedeljek: Ob pol šestih slovesno sveto opravilo tam. Ker je procesija zaobljubljena in nas tarejo razne nesreče, naj zastopa vsako družino v župniji vsaj po en član, da si izprosimo pri Mariji v njenem mesecu varstva in blagoslova. Sosedje se pa nam pridružite v obilnem številu. — Dne 17. aprila, na nedeljo varstva sv. Jožefa, krušnega očeta Jezusovega, so priredile vse župnijske organizacije v okviru društvenega sestanka svoj očetovski dan. Vrstile so se deklamacije z govori, ki so jih imeli fantje in dekleta, da se spoštljivo poklonijo telesnemu delu in duševnim stiskam svojih očetov, da poljubijo njih žuljave roke in s hvaležno ljubeznijo ožarjajo njih od skrbi nagubano čelo. Vsi pa smo se spomnili skupnega očeta vseh, papeža, ki je zaklical v svet: Katoliška akcija, na delo katoliško!

Vojnik. So se pogovarjali pri nas fantje tako: »Ti, Jaka, kam pa v nedeljo?« — »E veš, gori me vedno vabijo k »Raušerki« na »pušenšanki.« — »Kaj boš hodil na »pušenšanki« v nedeljo, pojdi raje na igro »Mlinarjev Janeza«, boš videl, kako lepa bo. Kaj takega še ne pomnim, kar sem na svetu; sem že videl zadnjič, ko so imeli vaje.« Tako je pravil Tone Jaketu in sta se potem zmenila, da gresta v nedeljo oba na igro. »Pušenšanki« pa naj počaka. Kdor ne bo videl te igre, se bo kesal tri leta.

Polzela. Redni mesečni sestanek Dekliškega krožka se vrši na Vnebohodu Gospodov po večernicah v prosvetnem domu. Na sporedu je kratka igrice, deklamacije in predavanje gosp. Župnika v p. Hirsche. Bog živi!

Polzela. Samo par dni nas še loči od predstave »Veronika Deseniška« na Polzeli. Preskrbljena je nova scenerija v starem slogu,

istotako pohištvo in kostumi. Predstava bo trajala tri do štiri ure. Preskrbite si vstopnice v predprodaji osebno v gostilni Cizej, pismeno pa pri katoliškem prosvetnem društvu Polzela.

Posebnosti učenjakov.

Zgodbica iz življenja naravoslovca.

Znameniti angleški naravoslovec Newton, čegar ime bo živelo, dokler bo znanost igrala še kakšno ulogo v življenju, je živel jako skromno in priprosto v podeželski hišici blizu Londona. Za družbo ni maral, ker je bil vedno ves zatopljen v svoja premišljevanja, pač pa je jako rad imel mačko. Da bi mogla žival neovirano hoditi iz hiše v hišo, je dal vrata izpodrezati toliko, da se je mačka lahko plazila skozi odprtino noter ali pa ven. Nekega dne pa je Newton opazil, da vleče mačka za seboj dva mladiča. Newton je takoj na vratih izpodrezal še dve luknji, za vsakega mladiča po eno, da bi mogla tudi ta dva neovirano hoditi noter ali pa ven. Ko so pa Newtonovi znanci opazili na vratih tri luknje, so se mu smejali in so mu rekli, da je bilo pač nepotrebno spodrezati še dve luknji, ker mladiča lazita lahko iz hiše ali v hišo ravno skozi tisto luknjo, kakor starka. Newton se je nekoliko zamislil, potem pa je odgovoril: »Lej no, na to pa res nisem mislil!«

Nam gre na smeh, če beremo ta dogodok iz življenja tega znamenitega učenjaka, pred katerim se je priklonil celo kralj, ko ga je na ulici srečal. Čudno pa to ni. Mi, navadni vsakdanji ljudje pazimo le na vsakdanje malenkosti in smo za te zelo občutljivi; učenjak pa je zatopljen samo v svoja razglabljanja in malenkosti niti ne opazi. Tako si prav lahko razlagamo učenjaško raztresenost in nepazljivost.

Mesto kamna — uro.

O berlinskem naravoslovcu E. F. Augustu pripovedujejo, da je hotel nekoč določiti čas, ki ga potrebuje kamen, da pade na dno globokega vodnjaka.

Spustil pa je v vodnjak namesto kamna svojo drago natančno uro, kamen pa je obdržal v roki. Drugič pa je hotel merit hlapenje vode v Berlinu. V ta namen je postavil na streho svoje hiše skledico vode in hodil vsak dan gledat, koliko vode manjka. Manjkalo pa je vode neverjetno mnogo. Mož si tega pojava ni znal razložiti, dokler ga niso opozorili njegovi prijatelji, da hodijo vodo pit berlinske kavke!

Kaj se je zgodilo zdravnikoma?

Učeni zdravnik Koch, ki je odkril bacil jetike, je prav dostikraj iskal svoja očala povsod, samo na svojem nosu ne, kjer jih je navadno imel. V poštni predalu pa je večkrat vrgel svojo listnico, namesto pisma. Neki angleški zdravnik pa je skočil iz drvečega vlaka sredi vožnje. Ubil se na srečo ni. Pozneje pa je pripovedoval, da se mu je zdelo, da je doma in da je le hotel iti iz ene sobe v drugo.

Neznana iznajdba.

V Franciji je delal fizik Renault dolgo let na tem, kako bi »vklenil« električno, ki je v zraku, v človeško korist. V svojem laboratoriju (delavnici) v Grenoblu je kazal stroj, ki je delal neprestano že tedne in tedne, ne da bi mu dovajali elektriko iz kakšne elektrarne.

Renault se je odpravljaval v Pariz, da bi svojo iznajdbo pokazal širšemu krogu strokovnjakov in res je potem tudi odšel. Ko pa je en dan pred napovedanim predavanjem še enkrat pregledoval in preskušal svoj aparat, če je v redu, je nenadoma počilo, soba se je napolnila z dimom in Renaulta in njegovega pomočnika so našli mrtva. Njegova iznajdba pa je ostala neznana.

Delavnica zletela v zrak.

V Angliji je neki Soller iznašel strahovito učinkujoče razstrelivo »erason«. Tega razstreliva je zadoščala že mala kepica, pa je nastala v zemlji po eksploziji takšna jama, da je imela v njej večnadstropna hiša dovolj prostora. Angleška vlada je hotela iznajditeljevo

plačati svojih dolgov, so ga enostavno prisilili, da je sedel na ta stol. Kakor hitro pa se ju spustil obsojenec v naslonjač, so ga zgrabili za roke ter noge železni obroči, da se ni mogel niti ganiti. Na ta način zvezanega dolžnika so smeli upniki oblivati z vodo, mu pljuvati v obraz, ga gladiti s palico in tudi kamenje metati v žrtev. Stol je bil v Združenih državah v splošni rabi, da so si lahko za izposojeni denar opeharjeni upniki ohladili jezo nad dolžniki.

Največja kača ujeta.

Pred kratkim so na japonskem otočju Filipnih ujeli živo ogromno kačo, kakršna že do

vreli, lezli in se plazili po vseh štirih od blizu in daleč, da bi še enkrat okusili, kaj je pravi žitni kruh in požirek vina. Ni bila lahka razdelitev mloščine na tako mnogobrojno revščino, ki se je drenjala krog pomoči z zadnjimi močmi in je hotel biti vsak med prvimi. Da se niso množice potrebnih med seboj sprle, steple in navalile s silo na zaloge, je skrbel duša samaritanstva Ema. Sama je bila na delu s tolažljivimi ter svarilnimi besedami. Zagotavljala je beračem poleg telesne pomoči še zdravje, katerega jim bo podelila v prihodnjih dneh Marija!

Baš v dobi naše povesti je krilatila celo med sicer dobrim slovenskim narodom verska mlačnost in brezbriznost. Ljudje so posuroveli radi nečloveškega pritiska od strani gospode, radi neprestane turške nevarnosti, vremenskih nezdod, slabih letin, kužnih bolezni in vsled luteranstva. Lutrovemu krivoverstvu ali bolj izraženo — brezverstvu so pripadali le bolj po gradovih; a nemški strup blatenja verskih resnic, izpodbijanje papeževega in sploh cerkvenega ugleda je prodiral od zgoraj tudi med najnižje sloje. Malo

kdo je čutil odgovornost za zločine Bogu. Na zunaj je vladala ter gospodarila pest; na znotraj v srcih usiljena lažisvoboda neodgovornosti za še tako slaba dejanja. Luteranstvo je bilo zasejalo brezmejno sovraštvo med višje ter podložne in žalibog je zastupilo po nekaterih krajih celo voditelje našega bornega naroda — duhovnike.

Ko so bili ljudje po spodnjih krajih l. 1578. vsled kuge telesno in duševno na robu popolnega propada, jih je potegnila iz brezna pogube dejanska krščanska usmiljenost. Izstradani in okuženi podložnik, ki je gledal tudi v škofu kot lastniku gradov le tlako ter desetino, je prejel naenkrat v najhujši sili od njega zastonj — prehrano. In premogočni gospodar teh krajev vladika se je kretal sam med smrti od lakote in kuge zapisano rajo, jo blagoslavljival, vzpodbujal ter obljubljal, da bo z njo skupno molil ter prosil Marijo, da izposluje zdravje od Boga, ki je edini zdravnik zoper sedanje gorje. Prevzvišeni se je prerodil v obeh siromakov iz gospodovalnega kneza in zapovednika nad življenjem ter smrtjo tlačanov v dobrotnika, tolažnika in v onega velikega rešitelja, ki spravlja

skrivnost odkupiti; da ne pride kakšni drugi državi v roke, toda tik pred podpisom pogodbe je Sollerjeva delavnica zletela v zrak, s tem pa tudi skrivnost razstreliva.

Novo jeklo.

Amerikanec James Stephens je iznašel neko snov »ferronovo« (novo jeklo), ki je bila prav tako trpežna kot trdo jeklo, toda le eno tretjino tako težka in polovico cenejša. Neka jeklarna mu je dala za preizkušnje vse svoje podjetje na razpolago. Duševni napor pa je bil prevelik — možu se je omračil um in je v umobolnici umrl. O bistvu njegove iznajdbe ne ve nihče ničesar.

Marenberg. Marenberžani smo se zadnje čase z vso vnemo oprijeli dela na polju, a toliko časa imamo še vedno, da štajerskemu svetu po »Slovenskem Gospodarju« sporočimo novice. Bolj z vrha Sv. Treh Kraljev so prinesli na naše pokopališče 53 letnega posestnika Petra Vnuka, po domače Pušaja. Umrli je na pljučnici. Zapušča sedem otrok, ki še niso polnoletni. Žena mu je umrla pred dvema leti. — Nagle smrti je umrl 65 letni Jakob Vezonik, po domače Drasenik z Breznega vrha. Čudno, da v naši župniji smrt zelo naglo pobira. — Iz Čadrama je prišla na našo šolo učiteljica gđna. Katarina Nagoda. Prej je v njenem razredu poučevala gđna. Vera Pichlerjeva, ki sedaj spet poučuje v Vuhredu.

Remšnik. Dne 26. aprila tega leta se je preselil z našega kraja komandir žandarmerijske stanice g. Zupan Anton na svoje novo službeno mesto v Soštanj. Bil je obče priljubljen. Že nad devet let je služboval v našem obmejnem kraju. Ko je bila leta 1922 ukinjena žandarmerijska stanica na Kapli, je bil prideljen remšniški. Od januarja 1930 je bil komandir tukajšnje stanice. Za svojo odhodnico je daroval 100 Din za tukajšnje občinske uboge, za kar se mu na tem mestu najiskrenejše zahvaljujemo. Želimo mu mnogo sreče in

zadovoljnih dni v svojem novem službenem kraju.

Gačnik pri Pesnici. Dne 27. aprila popoldne okoli 5. ure je nenadoma izbruhnil požar v gospodarskem poslopju posestnika Janka Tuška v Gačniku. Rdeči petelin se je naenkrat pokazal tudi na hiši in je uničil obe postolji z vsemi premičninami vred. Ogenj je zanel najbrž kak otrok. Rešiti se ni dalo nič, ker je bilo vse krito s slamo in ni bilo vode na razpolago. Škoda znaša mnogo več, kakor pa zavarovalnina. Tušek je še imel toliko sreče, da je letošnjo zimo dal zavarovati svoja poslopja.

Sv. Jakob v Slov. goricah. Pokopali smo v petek, dne 22. aprila, enega najstarejših mož naše župnije Mihaela Ornik iz Gornjega doła. Pokojni je bil ustanovitelj večim odličnim rodbinam in kmetijam v naši župniji in izven nje. Ganljivo je bilo videti njegove sinove in hčere z vnuki in vnukinjami, kako so se poslavljali od pokojnega in mu v duhu obljubili, ostali kakor on, zvesti Bogu in svojemu slovenskemu ljudstvu. — Pogrebci so na sedmini nabrali koš spomin na pokojnega za te slabe čase lepo vsoto 155 Din za novo bogoslovje.

Sv. Rupert v Slov. goricah. Dne 22. aprila je umrla tukaj Marija Lederer, stara 42 let. Rajna Marija je bila vzorna Marijina družbenica naše Marijine družbe. Od rojstva je stanovala pri lani umrlem Francu Dobaju, našem bivšem organistu. Pokojna je za časa bivanja pri svojem stricu organistu posebno lepo skrbela za našo farno cerkev, jo snažila in kinčala oltarje ob vseh letnih časih s cveticami. Gotovo se sedaj v nebesih veseli pri Onem, kateremu je v življenju tolikokrat krasila oltar.

Sv. Jurij v Slov. goricah. Pri svoji sestri Mariji Zeleznik pri Sv. Jakobu je dne 16. aprila tega leta težko ponesrečil dobroznani posestnik Holer Simon, 68 letni posestnik iz Partinje. Na hlevu mu je spodrsnilo ter je padel 6 m globoko. Poškodoval se je tako težko, da so ga morali odpeljati v mariborsko bolnico, odkoder so ga pa takoj poslali nazaj, ker ni bilo več pomoči. Poškodoval si je hrbtenico, polomil rebra in se tako poškodoval, da je že 18. aprila umrl. Pred smrtjo je bil spreviden ter je Bogu vdano zatisnil trudne oči. Umrli Holer je bil znana osebnost v Slov. gor. Bil je dolga leta član občinskega odbora in drugih korporacij

ter je s poslancem Roškerjem sodeloval, da so prišle občine v Slov. goricah v roke domačita možem. Zelo se je trudil za novo cesto skozi Partinje in je imel veliko veselje, ako se je v narodnem in gospodarskem iziru dosegel kak uspeh. Mnogo desetletij je bil zvest naročnik in čitatelj Slov. Gospodarja. Ako je slišal, da je kdo zabavljaj čez duhovnike ali kako pošteno stvar, je nastopil tako odločno, da je najhujšemu zabavljaju zaprlo sapo. Pred svetovno vojno je bil večkrat porotnik ter je bil med tistimi možmi, ki so pravično sodili obtožene urednike. Pogreb se je vršil prejšnji četrtek pri Sv. Juriju v Slov. goricah ob veliki udeležbi ljudi. Svetila blagemu pokojniku večna luč!

Sv. Miklavž na Dravskem polju. Pri nas smo obhajali prejšnji ponedeljek izvanredno svečanost. Eden najodličnejših in najzastužnejših mož naše okolice, to je g. Potočnik Janaz, je obhajal 50 letnico, odkar vrši službo cerkvenega ključarja pri podružnici cerkve sv. Miklavža. Ob tej priliki se je vršila v naši cerkvi lepa slovesnost, katero je počastilo več gg. duhovnikov in domače ljudstvo. Slavnostni govor je imel č. g. župnik Polak od Sv. Janža. Za petje pa so skrbeli naši pevci iz Hoč. Slavljencec je bil skoro ves čas, kar je gospodar, član občinskega odbora in Solskega sveta v domači občini. V znak zasluge, ki si jih je dobri mož pridobil za blagor bližnjega in napredek občine, ga je stari občinski odbor dne 9. novembra lanskega leta pod županom g. Florjančičem imenoval za častnega občana. Diplomsko častnega občanstva smo mu izročili ob tej priliki. Na predvečer slavnosti se je zbrala skoro vsa okolica pred hišo g. Potočnika, kjer so tamburaši in pevci na poseben način slavili jubilaanta. Drugi dan po sv. maši pa smo se zbrali v gostoljubni Potočnikovi hiši k domači slovesnosti. Tudi Slov. Gospodar, ki radno zahaja v Potočnikovo hišo, se pridružuje številnim častilcem ter kliče g. Potočniku še na mnoga leta!

Vurberg. O Veliki noči je nevarno obolel na pljučnici Franc Ogrinc. Za bolnika sta se z veliko vnemo trudila zdravnik dr. Okolokulak, šef-zdravnik tukajšnjega sanatorija, in dr. Kaprolov. Bodi jima za to izrečena javna zahvala.

s tolikimi preizkušnjami udarjeni narod z Bogom in mu obljublja ozdravljenje z božjo pomočjo.

Brezplačna, večdnevna delitev jedače in pijače med najbolj potrebne in umirajoče je bila najzdatnejša priprava za prošnje procesije. Vsi obupani so bili prepričani, da krščanskega usmiljenja še ni pokosila kuga in da je potrebna za popolno odpomoč in ozdravljenje pomoč od zgoraj.

Kakor na novo spreobrnjene so se zbirale množice septembra l. 1578. na Pilštajnu v trgu in spodaj v dolini, ko je bil določen prvi dan romanja k naši ljubi Gospej v Zagorje. Prišli so zdravi in bolni, odrasli ter deca, grajski in podložni, da jih povede škof k zdravju bolnikov — Mariji! Nemogoče je popisati gorečega in najtrdnjsegga zupanja, s katerim je nastopil vsak vernik romanje in se uvrstil v sprevod. Nepregledna zbrana vrsta je zaplakala na ves glas, ko so se oglasili zvonovi sv. Mihaela na Pilštajnu in oznanili, da stopa za križem sam škof, da se postavi na čelo častilcem Marije. Pri pogledu na nadpastirja in duhovščino so poklekli romarji. Vladika je blagoslavljaj dolgo skesan narod, predno se je po-

maknila procesija med molitvijo in prepevanjem Marijinih pesmi navzgor proti Zagorju v Marijin hram božji, pod plašč nebeške matere.

Zagorsko svetišče in sploh griči nad Bistrico krog cerkve niso mogli sprejeti preobilice romarjev. Kar se že ni bilo zgodilo dolgo, bili sta tokrat dve spodbudni pridigi v cerkvi ter zunaj. Vsakdo je jokal, ko so budile besede govornikov vest in spoznanje, da sta lakota in kuga prst božji. Nazaj k Bogu, k Mariji in k edino zveličavni katoliški Cerkvi! Duhovščina je spovedovala na prostem. Škof je služil najsvetejšo daritev. Zbrani narod je pel tako milo proseče ter vdano, da bi bil ganil do popustljivosti kamen, kaj šele Marijino srce! S koliko pobožnostjo so sprejemali verniki sv. obhajilo iz škofovih rok! Celi dan so vztrajali ljudje v molitvi, plezali so po golih kolenih med vzdihni in vzkliki krog Marijinega hrama božjega in krog oltarjev. Šele proti večeru se je pričelo Zagorje razbremenjati, romarji so se razhajali v najtrdnjše veri, da jih bo uslišal Bog po Mariji, da bo konec lakote in se bo poslovila kuga.

(Dalje prihodnjič.)

zdaj ni prišla živa v človeške roke. Žival je dolga 35 čevljev in meri v sredini tri čevlje. Odposlali jo bodo v zverinjak na Japonsko v Tokio. Hranitev te kače je zelo enostavna, kajti nobena žival ji ni prevelika, da bi je ne mogla spraviti v se. Požre lahko največjo divjačino, niti za merjasca ji ni žrelo pramajhno. Kadar dobe te kače tako obilen obed, se vležejo in spe kakih šest tednov, in le včasih se dvignejo za požirek vode. Dokler je sita, žival ni nevarna, nasprotno pa je dljva, kadar je gladna, in nje udarec z repom je smrtonosen vaakemu človeku.